

تأثیر عستی خشک بر اهلیت جنائی و

اسناد تقصیر

مؤلف: سیده ثمین هاشمی

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی

زیر نظر: استاد جعفر اخترندیا

عنوان و نام پدیدآور	هاشمی، سیده ثمین، ۱۳۶۸	سرشناسه
آخرنا	زیر نظر جعفر	
مشخصات نشر	تهران، کتاب آوا. ۱۳۹۵	
مشخصات ظاهري	۱۲۲ ص.	
شابک	۸۰۰۰۰: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۲۴۷-۲	
وضعیت فهرست نویسی	فیبا	
موضوع	مسؤولیت جزایی	
موضوع	Criminal liability - برهگاری، تحلیل ایران	
موضوع	Crime analysis-Iran - مواد مخدر-قوایین و مقررات کیفری	
موضوع	Narcotic laws-*Criminal provisions - سوه مصرف دارو و جرم و جنایت	
موضوع	Criminology - جرم شناسی - Drug abuse and crime	
شناسه افزایه	۱۳۵۴	
ردیبندی کتابه	K ۵۰۶۴/۵۲۲	
ردیبندی دیوبی	۳۴۵/۰۱	
شماره کتابشناسی ملی	۲۱۸	

تأثیر مستی خشک بر اهلیت جنائی

اسناد تقصیر



انتشارات کتاب آوا

سیده ثمین هاشمی	مؤلف:
کتاب آوا	ناشر
۱۳۹۵	نوبت چاپ
۱۰۰۰	شمارگان
۸۰۰۰۰	قیمت
۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۲۴۷-	شابک

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴، واحد ۴
شماره های تماس: ۰۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۰۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۰۶۶۹۷۴۰۷۹۹۳ | ۰۶۶۹۷۴۶۴۵

www.avabook.com avabook_kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلام شهر، خیابان صیاد شیرازی، روبروی دانشگاه آزاد اسلامی، جنب دادگستری
تلفن: ۰۶۶۳۵۴۶۵۱

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.
هرگونه کپیریت و تهیه جزوی از متن کتاب، استفاده از طرح روی جلد و عنوان کتاب خرم است
و متخلفان طبق قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار
می گیرند

با ادای احترام به استاد شمین و گرانقدر جناب آقایان دکتر تهمورث بشیریه، دکتر جعفر اختنیا مراتب کمال قدردانی و سپاس را از جانب ایشان دارم به پاس رزمات همه جانبه و بی منت ایشان برای جامعه حقوقخوان و حقوقدان کشور و در اختیار گذاشت وقت گرانهای خود و ایجاد فرصت برای اظهار نظر، این اثر حقر را به جناب آقای دکتر طهمورث بشیریه به طور ویژه تقدیم مینمایم. البته مینما و منشا نقص‌ها و ضعف‌های این نوشتار صرفاً نظر، سلیقه، سواد و ناتوانی اینجانب از کسب علم و دانش از محضر این بزرگوار می‌باشد.

طرح این نوشتار به لحاظ اهمیت موضوع ضروری تشخیص داده شد و ناشی از داغدغه ذهنی است. از قضا شروع ام، موشّtar مقارن با ایام موج جدید طرح اتهامات نقض حقوق بشر به جمهوری اسلامی ایران توسط کمیته حقوق بشر سازمان ملل گردید. صرف نظر از اینکه کمیته حقوق بشر سازمان ملل چون تبدیل به آنست ایالات متحده آمریکا شده است به عنوان ابزار در اجرای اهداف سیاستی او اتهامات و این موارج مکند. اما به قوه قضائیه ایران ایرادات اساسی وارد است.

در حد بضاعت دانشجویی، ایران پهروند ایرانی مسلمان و وابسته عقیده ای به نظام حاکم سعی در جلب نگاه دقیق تر و جامی از دس امنیت کاران امر قضا دارم. دلسویزی به تعلقات طبیعیاست اما حفظ و حراست از این نظام مظلوم را مألف می‌دانم به تعبیری؛ نگرانی، مبنای غیر علمی آراء اصداری است.

لذا، هدف اصلی باید جرم زدنی، تقلیل محرومیت و تعیین نوع و میزان مجازات‌های مناسب و موجه باشد. امیدوارم شاهد کاهش آمار جنئی، انشاء آرای وحائی قوی، مستند و مستدل باشیم که هم به عدالت پاسخ‌گو باشیم و هم در برابر دنیای غرب این میهم تحقق نمی‌یابد مگر با بهره گیری از احکام نورانی آسمانی و یافته‌های علمی علوم مخ این به و ره علوم جنائی و به خصوص علم جرم شناسی.

خواننده‌ایم و شنیده ایم که؛ اساس حقوق جزا به منظور تنظیمه روابط انسان و شکن گرفته است گونی انسن‌ها در جمیع جهات اوصاف نفسانی برابرند. حداقل از سیاق قوانین اسلام و روابط انسان‌ها متوجه می‌شویم از نگاه قانون، برابری انسان‌ها نه فقط مفروض است بلکه اصل ادب. در واقع مبنای قانون، انسان کامل است. اگر چه از منظر قانون انسان هائی که به نوعی کامل نیستند، مسئول هم نیستند. همچون صغیر و مجنون. اما این امری بدیهی است که اینان مسئول نباشند، چونکه نقص انسانی آنها واقعی و عینی است. ولی با صفات نقصان پوشیده انسان چه می‌شود کرد؟ پس آیا واقعیت دارد که انسان‌ها برابرند؟ و همگی انسن‌ها مسئول هستند؟

عمای علم حقوق جزا، در بحث مسئولیت جزایی، به مبانی مسئولیت جزایی می‌پردازد. اصولاً هر علمی بر مبنای استوار است. پس به لحاظ رعایت اصول علمی چند صفحه ای را به مبانی مسئولیت

جزانی که نهاد اصلی حقوق جزا است اختصاص داده اند و در شرح آن به مبانی منطقی، اخلاقی، اجتماعی، روانی و قانونی پرداخته اند. اما واقعا در اجرای عدالت کافی و مؤثر است؟ دیروز انسان امروز در مقابل قانون چه کیفیتی داشته است؟ و این کیفیت، دیروز همه انسان های امروز بوده است؟

در گذشته نزدیک تعیین نوع داروی آنتی بیوتیک به منظور تجویز دارو در امر معالجه بیمار، پس از نمونه برداری میکروب عامل بیماری از بیمار و کشت میکروب در آزمایشگاه انجام می گرفت. بعدها متوجه شدند، شرایط محیط تولید و تکثیر میکروب در آزمایشگاه چون متفاوت است با شرایط در وجود انسان، بنابراین نتیجه حاصل مردود است.

حالا چطور ممکن است انسان با همه حالات و خصوصیات منحصر به فردی که دارد او را به لحاظ وسعت صفات خاص انسانی، موجود ویژه ای می شناسد، یکدست و برابر باشد.

انسان ما از یک نوع مواد اولیه و در شرایط یکسان فیزیکی و شیمیائی و بالاخره از یک دستگاه صنعتی تولید نموده اند. اگر هم چنین باشد یعنی در شرایط کاملا مساوی تولید شوند، شرایط عمر آنها مساوی نیست. اندی که در عین اوج توانمندی، بسیار آسیب پذیر است و هر عاملی می تواند آسیب مؤثری بر هنر و هنر انسانی او وارد کند. عوامل طبیعی همچون زلزله، سیل، خشکسالی و غیره کوبد کی که در زلزله بربرد خود را از دست می دهد، چه سرنوشتی خواهد یافت؟ عوامل انسانی مثل جنگ چه شرایط را مر سار؟ شخصی که مرحله جوانی عمر خود را در وضعیت سیز و نیزد سپری می کند دارای چه روحیه روانی می شود؟

از اوضاع و حالات شخص بالغ فلسطینی از جمله متاثر از وضعیتی است که ۶۰ سال بر او ستم و ضلم حاکم بوده چه توقعی است؟ انتظار دارم کوک ای روز فلسطینی فردا رفتاری مسالمت آمیز و همراه با سایر انسان ها، روابط موجه داشته باشد! مگر این که خواهان بین المللی و استکبار جهانی شرایط زندگی بر انسان را عادلانه جاری ساخته اند که جوانان انسان جاری شود؟ برابر گزارش سازمان خواربار جهانی (فانو) وابسته به سازمان ملل در سال ۱۹۷۵ مداد افراد گرسنه در جهان به ۴۰۰ میلیون نفر خواهد رسیدا حاصل این نابرابری ها و اختلاف ملتاتی دید اگر بزره نباشد، غیر طبیعی است و باید شک کرد.

از بیگانه چون انتظار نیست می گذریم، همچنانکه از حوادث قهری باید عبور کرد. اما نتیجه تحول نا مناسب سیاسی که از تأسیس دولت های نابخرد حاصل می شود، وضعیت نهاد های حکومتی (سیاسی، اقتصادی، آموزشی، بهداشتی و ...) دگرگون می شود. در نتیجه وضعیت آزادی، معیشتی، شغلی، زیستی (مسکن، محیط زیست)، مراقبت های بهداشتی و سایر امور زندگی انسان ها دچار نابسامانی خواهد شد. بنابراین شخصیت انسان از تأثیر این عوامل شکل خواهد گرفت.

در هر حال ایجاد شرایط آرمانی به نظر می رسد بیشتر به آرمان رویانی نزدیک تر است به تعبیری سرگذشت انسان در مقام قضاوت بر سرانجام او مؤثر واقع نمی شود تا از سرنوشتی عادله برخوردار گردد.

به عبارتی، عدم امکان دخالت علل رفتار مجرمانه انسان، در اجرای عدالت، واقعیتی انکار ناپذیر است، اما تحقق عدالت جزائی حاصل مجموعه هماهنگ سه عامل قانون، قضی و مامور اجراست. در اهمیت نقش قضی همین بس که ترازوی عدالت در دست است اول. علوم جنائی به ویژه علم جرم شناسی با روش علمی، علل بسیاری را در وقوع جرم طرح کرده است اما در خصوص آثار آراء اصداری قضائی غیر عادلانه بر انسان و حتی نسل های انسان مطلوبی ارائه نکرده است. تضییع حق آن هم توسط قضی، مساوی است با تولید عنصر ضد انسان و اجتماع. بنابراین قضی باید در بدو اراده سالم و نیروی آگاهی و شر جرم را احراز کند. این دو عنصر، عناصر اهلیت جنایی هستند. در واقع اهلیت جنایی باید احراء شود؛ حه این احراء یا عدم احراء موضوع مسئولیت را مشخص می کند. پس باید قضی را ملزم و مکب به ترتیب مرحله بدويیعنی اهلیت جنایی که مرحله قبل از ورود به بحث مسئولیت جنایی است درود.

اساساً، اینکه قضی باید مجدد آن را به سائل روز باشد، یعنی بهره مندی از دست آوردهای علمی روز قانون که ذاتا ثابت و لازم الای و لام انتفاع است. همچنین قانون مشعل عدالت را به قضی سپرده است. فقط او می تواند شulleه ایر مشعل را فروزان کند. به تعبیری، قانون توسط قضی حاکم می شود. چون منظور از قضاوت، اجرای قانون می باشد، علوب نیست بلکه اجرای عدالت اصل مقصود است. پس قضی در مواجهه با متهم مست، ابتدا باید در پی کیفیت اراده متهم در حین ارتکاب جرم باشد. یعنی در مقام احراز اهلیت جنایی او برآید. اینجاست که عالی بودن به علم جرم شناسی ضرورت می یابد. اما این مسئولیت سنگین قضی با وجود قانونی قوی و رهی و با رعایت یافته های عنمی در علوم جنایی مرتفع می شود.

در این مرحله از موضوعی بحث می کنیم که ساختن آن برای انسان مادر است و متفاوت است با علل وقوع جرم که عمدها خارج از اراده انسان زمینه و شرایط آن فراهم می شوند. در عرض بحث اهلیت قضی جنایی است. اینجا نمی توانیم بگوییم رفتار و عملکرد قضی در اراده انسان نیست. چون می توانیم قضی جزائی تربیت کنیم. تربیت قضی حقوقی با تربیت قضی جزائی متفاوت است؛ زیرا اساساً قدرت آثار آرای آنها قابل مقایسه نیست. قضی جزائی، با شرف، ازادی و حیات انسان مواجه است.

بنابراین قضی جزائی مسئولیت بسیار سنگین تری دارد. برای انجام مطلوب این مسئولیت باید مجهر به علومی باشد که به وسیله آنها به اهلیت جنایی مباشر جرم معرفت پیدا کند. قضی جنایی باید

توجه داشته باشد مسئولیت مباشر جرم مستلزم اراده سالم است، به تعبیریکی از شروط تحقق مسئولیت عنصر اراده سالم است.

حقیقت قرآن، آئین هدایت است و از مفهوم و تفسیر آیه شریفه ۲۵ سوره الحیدر قرآن کریم می توانیم برداشت کنیم که ابتدا بیغمیران حسب رسالتی که دارند انسان را آگاه به اوامر و نواهی الهی می سازند. یعنی مسئولیت بدون آگاهی ایجاد نمی شود. پس تحقق مسئولیت مستلزم اراده سالم و آگاهی است.

قوانين جدید، حکایت از این دارد که قانونگذار به یافته های علمی جرم شناسی در حقوق جزا توجه داشته است و به همین علت قانونگذار در مورد معتادان و اعتیاد به مواد مخدر رویکرد تسامح و تساهل دارد. در اجرای قوانین جدید دستگیری معتاد به مواد مخدر، منجر به حبس او نخواهد شد بلکه صت و امکان درمان بیماری اعتیاد به جای معروفی به زندان فراهم است. تعویق صدور حکم و تعلي احتمال مجازات مشروط به تلاش متهم در رفع بیماری اعتیاد که عین سیاست مدارا می باشد از مصادیق تسامح و تساهل است.

همچنین سیاست قانون ایران در مورد سوء مصرف مواد مخدر (سوء مصرف غیر معتادان) بسیار هوشمندانه است. ررا با «جازاً» در واقع هم پیشگیری از جرم می کند و هم مبارزه با مواد مخدر می نماید.

از مجموع سیاق قوانین مریپا به معرفت سوء مصرف مواد مخدر و معتادان و اعتیاد به مواد مخدر می توانیم دریابیم که رفتار مجرمانه ای د بدون اراده است و هم سوء مصرف مواد مخدر نوعی بی ارادگی است.

تاریخ تمدن ایران، روم، مصر از قدمت بسیار دیرینه تری نسبت با سایر ملل مدعی حقوق بشر برخوردار است. به بیان دقیق تر سابقه تاریخی تمدن های ایران، روم، فاصله بسیار طولانی با تاریخ تمدن غرب دارد.

مدتی است این پرسش در دهتم مطرح است. با توجه به سایه هزار ساله فرهنگ ایرانی و اسلامی، چرا آمار جنایی در ایران رو به افزایش است؟ حجم و روند های جزائی که توسط دستگاه قضائی اعلام وصول شده است ضمن ایجاد نگرانی، بسیار معنی دارد - ملت چیست؟

اسلام: موضوع امر به معروف و نهی از منکر را مطرح می کند و در بحث و تعدد موضوع حلال و حرام درآمدها و همچنین سایر تکالیف مثل خمس، زکات، فطریه، صدقه، حق وابسته های سبی و نسبی (صله ارحام)، حق همسایه، حق مسافر غریب، پرهیز از اشرافی گری و مذمت اسکان مستحکم خلاصه مسئولیت انسان در برابر دیگران.

اسلام آئین هدایت و آموزه های قرآنی همان آگاهی دادن است که فلاسفه به آن معتقدند.

آیه شریفه ۲۵ سوره الحدید : لَقَدْ أَرْسَلْنَا رَسُولًا إِلَيْكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحُدْيِدَ فِيهِ تَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرَسْلَهُ إِلَيْكُمْ إِنَّ اللَّهَ قُوَّىٰ عَزِيزٌ

ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم، و با آن‌ها کتاب (آسمانی) و میزان (شناصای حق از باطل و قوانین عادلانه) نازل کردیم تا مردم قیام به عدالت کنند؛ و آهن را نازل کردیم که در آن نیروی شدید و منافعی برای مردم است، تا خداوند بداند چه کسی او و رسولاش را یاری می‌کند بی‌آنکه او را ببینند؛ خداوند قوی و شکست‌ناپذیر است.

نظرات فلاسفه ؛ « - سقراط، ضمن انتقاد از شدت مجازات‌ها، می‌نویسد : ما نبایستی با تمبه کاران با خشونت رفته کنی، بلکه باید به آنها بیاموزیم که به چه ترتیب از ارتکب بزه خودداری نمایند. زیرا جنایت نه نادای و جهل است و تعداد بیشماری از افراد که در نتیجه بدشائی، نتوانسته اند معرفتی کسب کنند، متکب جرم می‌شوند. - افلاطون، در تشریح عمل وقوع جرائم، عوامل اجتماعی و اقتصادی مخصوصه نظر و ثروت را منشا بروز جرائم اعلام و معتقد بود که دو عمل مذکور، عواطف انسانی را دگر جوی ساخته و افراد را به طرف ارتکاب بزه می‌کشاند. - ارسطو، عقیده داشت که وضع جسمی و روانی افراد در ارتکاب ده مؤثرند. - جالینوس، به روش علمی بیماری های روانی را مورد بررسی قرار داده و درمان نموده اند. ارتکاب بزه دانسته و برای حفظ امنیت و تقلیل بزهکاری، تعدیل ثروت‌ها را پیشنهاد نمود.» (دانه ۳۰، ۱۲، ۱۳)

به رغم شرایط و اوصافی که بر وقوع پیدیده مجرمه حاکم است، شناخت و تحقیق برخی شرایط و توانایی‌ها در مرتكب برای تعیین نوع و میزان مجازات ضرری است. در مواردی برخی شرایط تحت عنوان عوامل مانع مسئولیت جزایی در قانون مجازات اسلام ایران احصاء شده است. شرایطی همچون جنون، صغر سن، مستی و ... اما بعضاً عدم توجه یا کم توجهی از توانایی و قابلیت برای ارتکاب جرم و تحمل مجازات، که اهلیت جنایی و اهلیت جزایی نامیده شود، فی عدالت تحمل و اجرای مجازات از سوی مراجع ذیصلاح قضائی است.

اهلیت جنایی که پایه و اساس مسئولیت جزایی به مفهوم بالقوه است در صورتی احراز می‌گردد که اراده با تمام مؤلفه هایش وجود داشته باشد، در واقع اراده خود بن مایه اهلیت جنایی است. در این تحقیق ضمن احراز شرایط تحقق مسئولیت جزایی به دنبال شناخت موارد و عواملی هستیم که پایه و اساس اهلیت جنایی و اسناد تقصیر هستند و متساقنه به آنها بی توجهی و کم توجهی شده است. با عنایت به اصول فقهی و قانونی (فی المثل تدرء الحدود بالتشبهات، اصل براثت) لازم است سیاست جنایی در جهت رعایت حقوق بزه دیده و بزهکار تنظیم و اجرا گردد.

بی شک تحقق چنین حقوقی در گرو توجه به شرایط و اوصاف زمانی، مکانی، انسانی است. از این روی احراز اهلیت جنایی و اهلیت جزایی ضروری است و متأسفانه همانطور که شاهد هستیم، در گذر زمان، به این دو اهلیت در متون حقوقی و به تبع آن در روبه قضایی کمتر توجه شده است.

علی الخصوص مساله اعتیاد، که جدا از تبعات رفتار مجرمانه ای که خواهد داشت، یک بیماری فردی و اجتماعی است. علت انتخاب این موضوع هم دغدغه ذهنی نگارنده راجع به همین مساله بود، عادلانه است قبل از اینکه به سراغ تعیین و اجرای مجازات معتاد مرتكب جرم رفته شود، ابتدا قابلیت و توانایی شخص برای ارتکاب جرم و تحمل مجازات احراز گردد. در این حالت است که بیماری شخص مدارا و درمان خواهد شد، همچنین از تبعات ناگوار و مشکل زای تحمیل مجازات جلوگیری می شود.

علم روان‌شناسکی ثابت کرده است که سوء مصرف مواد مخدر و روان گردان در مغز انسان اثر سوء می گذارد. لذا راراده و مولفه‌های آن و نیروی‌آگاهی شخص خلل وارد می شود. پس دارای اهلیت جنایی همان قابلیت ارتکاب جرم نخواهد بود.

هدف از انتخاب این موضع و انجام این تحقیق، مطرح کردن نظریه معتاد بیمار است به عنوان یک نظریه علمی اثبات شده به بسیاست جنایی عادلانه سازگاری بیشتری دارد، است. همانطور که شرح آن به تفصیل خواهد آمد، علت تأثیر سوء مصرف مواد مخدر و روان گردان بر مغز و واپستگی روانی و جسمی نیز، بیمار محسوب می شود. لذا فقدان اهلیت جنایی او در مستول شناختن و اجرای مجازات ناید. لذا در توجه قرار گیرد.

همچنین طرح اهلیت جنایی (تکوین اراده لاهی آن، نیروی آگاهی) که با گذر زمان در متون حقوقی و در عمل کمرنگ شده است، به روان پکی اساسی و پیش شرط مسئولیت جزایی هدف این پژوهش بوده است.

در نظام سیاست جنایی کشور که بر اصول فقهی استوار است، مبنای شرع مقدس اسلام چیزی جز عدالت نیست، سزاوار است پیش از مستول شناختن مشرط و اجرای مجازات، توانایی شخص برای ارتکاب جرم و توانایی او برای تحمل مجازات سنجیده می شود.

این تحقیق از دو بخش تشکیل شده است، در بخش اول سعی شده است پیش شرط و شروط تحقیق مسئولیت جزایی بررسی شود. بخش اول، از چهار فصل تشکیل شده است. در فصل اول، از اهلیت جنایی و ارکان آن صحبت شده است، در فصل دوم مسئولیت جزایی و شروط تحقیق آن عنوان شده است، در فصل سوم روابط میان اهلیت جنایی، اهلیت جزایی و مستولیت جزایی مورد مطالعه قرار گرفته است. در فصل چهارم نیز به اسناد و انواع آن پرداخته شده است.

در بخش دوم سعی شده است تأثیر سوء مصرف مواد مخدر و روان گردان بر مغز و نهادهای حقوقی جزا بررسی شود، در فصل اول آن به تعاریف مواد مخدر و روان گردان و تاثیرات آن بر مغز پرداخته

شده، در فصل دوم مخدر اعلام شده توسط سَرمان بهداشت جهانی و تنها آن دسته از عوارض که ارتباط موضوعی داشته بیان شده است و در فصل سوم تأثیر مستقیم خشک بر عناصر حقق جرم، اهلیت جنایی و مسئولیت جزایی بررسی شده است. در فصل چهارم نتیجه گیری و پیشنهاد آورده شده است.

با توجه به مطالعاتی که در حد بضاعت نگارنده بود، بیان نامه و مقاله‌ای در خصوص تأثیر مستقیم خشک بر اهلیت جنایی و اسناد تقصیر به صورتی که تاکید بر آثار مستقیم خشک بر تکوین اراده و مؤلفه‌های آن و نیروی آگاهی باشد یافت نشد. در کتب روانپردازی و پژوهشی که از آن‌ها استفاده شده و نام آنها در منابع خواهد آمد عوارض مواد مخدر و روان گردان بیان شده است که در آنجا می‌توانیم به راحتی تأثیر مستقیم خشک را بر نیروی آگاهی، اراده، قضاوت، شعور، درگ، مشاهده کنیم. لذا ارم داشته شد این موضوع انتخاب شود تا صراحتاً به آن پرداخته شود.

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه:
۲۱.....	بخش اول: پیش شرط و شروط تحقق مسئولیت جزائی
۲۲.....	فصل اول: اهلیت جنایی
۲۲.....	مبحث این: تعریف
۲۲.....	(عناوین: معنای لغوی و اصطلاحی اهلیت
۲۲.....	گفتار اول : تعریف و مفهوم اهلیت جنایی
۲۵.....	مبحث دوم : آنکه اهلیت جنایی
۲۵.....	گفتار اول : آگاهی
۲۵.....	بند اول: معنای آگاهی و اصرار خی آگاهی
۲۷.....	بند دوم: تعریف آگاهی
۲۷.....	گفتار دوم : اراده
۲۷.....	بند اول—معنای لغوی و اصطلاحی اراده
۲۸.....	بند دوم: تعریف اراده
۳۰.....	بند سوم: مؤلفه های اراده
۳۰.....	الف - ادراک
۳۱.....	ب - تدبیر
۳۱.....	۱ - معنای لغوی تدبیر
۳۱.....	۲ - تعریف تدبیر
۳۲.....	ج - خواست درونی
۳۲.....	د - تنفيذ
۳۲.....	۱ - معنای لغوی تنفيذ
۳۲.....	۲ - تعریف تنفيذ
۳۳.....	گفتار سوم : مراتب و درجات اهلیت جنایی
۳۷.....	فصل دوم: مسئولیت جزائی
۳۷.....	مبحث اول : معنای لغوی، اصطلاحی و مفهوم مسئولیت جزائی

گفتار اول: معنای لغوی و اصطلاحی مسئولیت ۳۷
گفتار دوم : تعریف مسئولیت‌جزایی ۳۷
مبحث دوم : شروط تحقق مسئولیت جزایی ۴۲
گفتار اول : اهلیت جنایی و ارکان آن ۴۷
بند اول: تعریف اهلیت جنایی ۴۷
بند دوم : ارکان اهلیت جنایی ۴۷
الف - ادراک ۴۷
ب - اختیار ۴۹
گفتار دوم : تقصیر ۵۲
بند اول: معنای لغویو اصطلاحی‌تقصیر ۵۲
بند دوم : تعریف و ماهیت تقصیر جنایی ۵۳
۱- نظریه روانی: ۵۴
۱- نظریه دانویی: ۵۴
۲- نظریه سلط ۵۵
گفتار سوم : درجه ندی ۵۵
مبحث سوم: مبانی مسئولیت جنایی ۵۶
گفتار اول : مبانی منطق، مذهبیت ۵۷
گفتار دوم : مبانی روانی مسئولیت ۵۷
گفتار سوم : مبانی اجتماعی مسئولیت ۵۸
گفتار چهارم : مبانی قانونی مسئولیت ۵۸
فصل سوم: رابطه میان اهلیت جنایی، اهلیت جنایی و هشایعت جنایی ۵۹
مبحث اول : رابطه میان اهلیت جنایی با اهلیت جنایی ۵۹
گفتار اول : وجود افتراق اهلیت جنایی با اهلیت جنایی ۵۹
گفتار دوم : وجود اشتراک اهلیت جنایی با اهلیت جنایی ۶۰
مبحث دوم : رابطه میان اهلیت جنایی و اهلیت جنایی با مسئولیت جنایی ۶۰
گفتار اول: رابطه اهلیت جنایی با مسئولیت جنایی ۶۰
گفتار دوم : رابطه اهلیت جناییبا مسئولیت جنایی ۶۰
فصل چهارم : اسناد ۶۱
مبحث اول : تعاریف ۶۱
گفتار اول : معنای لغوی و اصطلاحی اسناد ۶۱

۶۱	مبحث دوم : انواع اسناد
۶۱	گفتار اول : اسناد یا انتساب مادی
۶۲	گفتار دوم : اسناد یا انتساب معنوی
۶۵	بخش دوم : سوء مصرف مواد مخدر و روانگردان (مستی خشک) و تاثیرات آن بر نهادهای حقوق جزا
۶۶	فصل اول : مستی خشک و تاثیر آن بر عملکرد مغز
۶۶	مبحث اول : تعاریف
۶۶	گفتار اول : معنای لغوی و اصطلاحی مواد مخدر
۶۸	گز: در دم: تعریف ماده مخدر، روان گردان و دارو
۶۹	گفتار سوم: تربیطه بین مواد مخدر و جنایت
۷۰	مبحث دوم : از یاد، مع، وابستگی
۷۰	گفتار اول : معنای لغوی و اصطلاحی اعتیاد، معتمد
۷۰	گفتار دوم : تعریف اعتیاد معتاد و اعتیاد به مواد مخدر
۷۴	بند اول : خصوصیات مواد مخدر به مواد مخدر
۷۴	بند دوم : مخدر و معتمد از اعلاء و شناسی
۷۵	مبحث سوم : تعریف وابستگی، انواع و شانگا، آر
۷۵	گفتار اول : وابستگی جسمی یا فیزیکی (physical dependence)
۷۵	گفتار دوم : وابستگی دارویی
۷۶	گفتار سوم : وابستگی روانی
۷۶	مبحث چهارم : تاثیر مصرف مواد مخدر و روان گردان بر نحوه: عملکرد مغز
۷۶	گفتار اول : شناسایی مغز انسان
۷۶	بند اول : ساقه مغز
۷۷	بند دوم : دستگاه لیمبیک
۷۷	بند سوم : کورنکس قشری
۷۷	گفتار دوم : چگونگی برقراری ارتباط در مغز
۷۷	بند اول : از نورون به نورون
۷۸	بند دوم : نوروترانسیمترها
۷۸	بند سوم : گیرنده ها
۷۸	بند چهارم : انتقال دهنده ها

۷۸.....	گفتار سوم : نحوه عملکرد مواد مخدر در مغز.....
۷۹.....	گفتار چهارم : چگونگی اثرگذاری مواد مخدر برای ایجاد لذت در مغز.....
۷۹.....	گفتار پنجم : تحریک مدارهای احساس لذت در مغز.....
۷۹.....	گفتار ششم : چرا بیشتر بودن اثر اعتیاد آور مواد مخدر از عوامل لذت آور طبیعی ..
۸۰.....	گفتار هفتم : اثر مصرف مداوم مواد مخدر بر مغز و چگونگی تاثیر آن بر مسیرهای مغز ..
۸۱.....	بحث پنجم: معتاد مجرم است یا بیمار؟ ..
۸۱.....	گفتار اول: نظریه معتاد مجرم است ..
۸۲.....	گفتار دوم: نظریه معتاد بیمار است ..
۸۳.....	فصل دوم: انواع مواد اعتیاد آور ..
۸۴.....	۱- اث ارک: مخدراها (مواد افیونی- شبه افیونی) ..
۸۴.....	۲- مختار اول: انواع مواد مخدر افیونی و شبه افیونی ..
۸۴.....	۳- تریاک ..
۸۵.....	۴- ریشین ..
۸۵.....	۵- آریدا ..
۸۶.....	۶- وئ ..
۸۶.....	۷- انواع دیگر (خش، حش، حش شیره) ..
۸۶.....	گفتار دوم: فرآورده های شاد کننده ماده (شانوری) ..
۸۶.....	۸- حشیش ..
۸۷.....	۹- ماری جوانا ..
۸۸.....	۱۰- انواع دیگر (ندرویت، روغن حشیش، حرش، گانجابنگ) ..
۸۹.....	بحث دوم: توهمند زاهای ..
۸۹.....	گفتار اول: تعریف، نحوه اثرگذاری و عوارض توهمند زاهای ..
۹۱.....	گفتار دوم: انواع مواد توهمند زاهای ..
۹۱.....	LSD-
۹۲.....	۱- بی-سی- بی (فن سیکلیدین) ..
۹۲.....	۲- ام- دی- آ ..
۹۳.....	۳- دی- آ- ام- یا اس- تی- بی ..
۹۳.....	۴- مسکالین ..
۹۳.....	۵- سیلوسیپین ..

-انواع دیگر: (بی-ام-ا، تی-ام-ا، دی-ام-تی) -تیادی-ای نی، قارچ های وحشی با گوشت خدایین، ارگو، قارچ agaric و psilocybe	۹۳
مبحث سوم: محرك ها.....	۹۴
گفتار اول: تعریف محرك ها.....	۹۴
گفتار دوم: انواع مواد محرك.....	۹۴
- آمفاتامین ها	۹۴
- اکستازی	۹۴
- کوکائین:	۹۵
- کراک:	۹۶
- انواع دیگر: (کوکا، خات، کرامن، ناس، کاپی، گاه و بتل)	۹۷
مبحث چهارم سسته ها	۹۷
گفتار اول: تعریف و عوارض مواد سستی را	۹۷
- باربیتورات ها	۹۸
- سکونال	۹۸
- انواع دیگر (فنوباربیتال، آمیباربیتال، متاکوالن (ماندراس)، تونیال (سکوباربیتال)، گلوتیتیمید (Dolophin)، میتی پریلون، پلاسیدین، فلورازیام، دیزیمام)	۹۸
مبحث پنجم: مواد صنعتی	۹۸
- انواع مواد صنعتی (دیکسترومراماید Dolophine، meperidine، meperidol، ticardal، ترماتادون، physeptone)	۹۸
مبحث ششم: استنشاقی ها (مواد شیمیایی فرار)	۹۹
گفتار اول: تعریف و عوارض مواد استنشاقی	۹۹
گفتار دوم: مبحث هفتم: مواد مخدر مغقول	۱۰۰
گفتار اول: تعریف مواد مخدر مغقول	۱۰۰
گفتار دوم: انواع مواد مخدر مغقول	۱۰۰
-الکل	۱۰۰
-توتون	۱۰۱

۱۰۲.....	- کافیین
۱۰۲.....	فصل سوم : تأثیر مستی خشک بر عناصر تحقق جرم، اهلیت جنایی و مسئولیت جزایی.....
۱۰۲.....	مبحث اول : تأثیر مستی خشک بر عناصر تحقق جرم.....
۱۰۲.....	گفتار اول : عنصر روانی جرم و مستی
۱۰۳.....	گفتار دوم : عنصر مادی جرم و مستی
۱۰۴.....	گفتار سوم: مستی و نسبیت
۱۰۵.....	گفتار چهارم: عنصر قانونی و مستی
۱۰۶.....	گفتار پنجم : اضطرار، اجبار - تأثیر مستی خشک
۱۰۷.....	بند اول : مبنای قانونی اضطرار.....
۱۰۷.....	بند دوم : مبنای فقهی اضطرار
۱۰۸.....	مبحث دوم : مستی خشک و اهلیت جنایی
۱۰۹.....	گفتار اوا - آسیب شناسی و سم شناسی
۱۰۹.....	گفتار دوم : سکی قانونی (آزمایش جسمی، روانی و تشخیص نوع و میزان مصرف و اعتیاد و نیزی، رجو مستی)
۱۱۱.....	گفتار سوم : اهلیت جنایات - اقرار
۱۱۲.....	مبحث سوم : مستی ریشهوار - ایی
۱۱۴.....	گفتار دوم : انتساب یا ارتضای میر - تأثیر مستی خشک
۱۱۴.....	گفتار سوم : برخورد قانونگذاری
۱۱۵.....	نتیجه گیری ؟
۱۱۶.....	پیشنهادها ؟
۱۱۹.....	منابع :